

Notat
til Ole Jacob Helmen
fra Thor Falkanger
7. juni 2010

Kongsløkkens allmenningsrett i Joramo bygdeallmenning

Jeg forstår det slik at Arne Hage, eier av Furuholm som har allmenningsrett i Dovreskogen allmenning, har ervervet Kongsløkken med unntak av bebyggelsen. Kongsløkken er en jordbrukseiendom som har hatt allmenningsrett i Joramo bygdeallmenning, og som – hvis det sees bort fra fradelingen av bebyggelsen – utvilsomt fortsatt fyller kravene.

M.a.o.: Hvis Hage hadde ervervet hele Kongsløkken, hadde han hatt allmenningsrett i Dovreskogen til dekning av Kongsløkkens behov. Det er ikke plass for en argumentasjon om at Kongsløkken er tilleggsjord til Furuholm; det ville bl.a. bryte med bygdelagsprinsippet. Se *Falkanger, Allmenningsrett (2009) s. 108.*

Spørsmålet her blir hvorvidt det er av betydning at Hages erverv ikke omfatter bebyggelsen.

Joramo allmenning mener at Kongsløkken med dette har tapt sin allmenningsrett i Joramo allmenning under henvisning til bygdeallmenningsl. § 2-1

Avgjørende er her forståelsen av bortfallsregelen i § 2-6. Bortfall etter nr. 1 er ikke aktuelt, slik at det er nr. 2 som er av interesse – og dermed er vi i en viss forstand tilbake i § 2-1.

I § 2-1 defineres kravene til bruksberettiget eiendom; det må være en jordbrukseiendom – forstått som eiendom ”som etter dyrket areal, beliggenhet, bebyggelse og bruk har karakter av jordbruk”. At den ervervede del av Kongsløkken ikke har bebyggelse, er ikke tilstrekkelig for den konklusjon som allmenningsstyret er kommet til, idet det her er tale om et totalskjønn, jf. uttalelser i Gran-saken (Rt. 2001 s. 213 på s. 223 (gjengitt *Falkanger op. cit. s. 115*). Vi har Høyesterettsdom for at bebyggelse ikke er et ubetinget element i denne totalvurderingen, jf. Rt. 1939 s. 82 – jf. også oppsummering i *Falkanger op.cit. s. 105*.¹ (Jeg kan jo også tilføye at allmenningsstyrets standpunkt vil skape en del problemer der bebyggelsen blir flammenes rov.)

For sikkerhets skyld tilføyes at jeg ikke kan se at praksis i Joramo allmenning kan tillegges slik vekt at lovens regler ”slås ut”.

Thor Falkanger

¹ For ordens skyld: Avgjørelsen påberopt av advokat Linløkken – Rt. 2001 s. 394 Lesethaugen – er neppe av så stor betydning idet bebyggelsen av intakt, i alle fall så meget at den ble benyttet for ferieformål.

ADVOKATENE

GEFLE | FOSSEN | EID | STENSETH | FREMSTAD

Norsk Almenningsforbund
v/Ringsaker Almenning
Postboks 65
2391 MOELV

KOPI

Hans Thomas Gefle
Org.nr: 974 970 821
Driftskonto: 2050 05 08834
Klientkonto: 2050 19 64264

Tore Johan Fossen
Org.nr: 962 965 563
Driftskonto: 2050 06 00005
Klientkonto: 2050 19 60803

Per Espen Eid
Org.nr: 964 519 013
Driftskonto: 2050 05 09121
Klientkonto: 2050 19 64299

Geir Stenseth
Org.nr: 971 089 735
Driftskonto: 2050 06 02792
Klientkonto: 2050 28 00045

Håvard Fremstad
Org.nr: 982 771 706
Driftskonto: 2050 06 14975
Klientkonto: 2050 19 66500

Kirsti Mengshoel
Ansatt advokat
Driftskonto: 2050 28 34941
Klientkonto: 2050 28 34968

Lars Oscar Strand
Advokatfullmektig
Driftskonto: 2050 30 15707
Klientkonto: 2050 30 15642

2010-12-10

S - 6153

Kort betenkning om visse allmenningsrettslige konsekvenser av gårdsdeling og tilkjøp av jord

A. Bakgrunn og innledning

Jeg viser til adv. Jo Are Aamodt Brændens henvendelse datert 14. september d.å. og senere kontakt med ham.

Bakgrunnen for adv. Brændens henvendelse er en konkret sak tilknyttet fortinnsviis Joramo Bygdealmenning. Gårdseiendommen Kongsløkken – som ligger i bygdelaget til nevnte allmenning – ble delt i 2005. Tunet ble fradelt som boligeiendom. Eierne av denne delen av den gamle Kongsløkken har så vidt jeg forstår ikke reist krav om at denne delen av eiendommen har allmenningsrett i Joramo etter delingen. Resten av Kongsløkken – 73 mål dyrket mark, 150 mål skog, samt seter med seter-byggelse – ble overtatt av Arne Hage og tillagt hans eiendom Furuheim i Dovre. Furuheim ligger utenfor bygdelaget til Joramo, men har derimot allmenningsrett i Dovreskogen Bygdealmenning.

Slik jeg forstår det, er hovedproblemstillingen om Kongsløkkens jord- og skogsarealer er bruksberettiget i Joramo Bygdealmenning. Jeg velger derfor å lese de konkrete spørsmål som stilles i adv. Brændens henvendelse mot den bakgrunn. Formuleringen av mine vurderinger vil derfor relatere seg til et saksforhold av den art som ovenfor er skissert. Dette leder til at jeg kort kommenterer adv. Brændens punkt 1 og 2, og deretter foretar en samlet behandling av de problemstillinger som tas opp i punktene 3–5.

Det ovennevnte innebærer også at mine vurderinger knytter seg til bruksrett i bygdeallmenningsforhold. Eierforholdet i bygdeallmenninger blir ikke berørt.

For å lette den videre behandling av betenkningen, har adv. Brænden anmodet om at hans enkelte problemstillinger refereres i tilknytning til drøftelsene, hvilket nedenfor gjøres i kursiv.

B. Første problemstilling

1. Ved oppdeling av en landbrukseiendom i to eller flere nye enheter skal da vurderingen om bortfall som følge av deling, etter bygdeallmenningslovens § 2–6, foretas ut fra:

- a. Det tidligere driftssenteret på eiendommen / den delen som beholder våningshus?
- b. Den del av den tidligere eiendom som består av de største jord- og / eller skogressurser?
- c. Hver enkelt av de nye deler?

Der en allmenningsberettiget eiendom blir delt, er det lang allmenningsrettslig tradisjon for å vurdere hver av de nye enhetene separat mht. bruksrett i allmenning. Jeg nøyer meg i så måte med å vise til min *Almenningens janusansikt*, Oslo 2005 s. 202–229. Bygdeallmenningsloven § 2-6 nr. 2 tar riktignok etter sin ordlyd utgangspunkt i uttrykket "eiendommen", men dette er ikke til hinder for at det skal foretas en selvstendig allmenningsrettslig vurdering av hver av eiendommene slik de fremstår etter delingen, jfr. prinsippbestemmelsen i § 2-1 i så måte. Om allmenningsrett ved fradeling, se også Thor Falkanger, *Allmenningsrett*, Oslo 2009 s. 107–108.

C. Annen problemstilling

2. For det tilfelle det skal foretas en vurdering av bortfall for deler av den tidligere eiendommen som kun består av jord- og skogressurser, kan da slike arealer anses som en "eiendom" og derved ha bruksrett uavhengig av om de etter jordloven skal anses som tilleggsjord til en annen eiendom som ligger i et annet bygdelag?

Jordlovens bestemmelser har i utgangspunktet ikke betydning for allmenningsrettighetene. Eiendomsbegrepet i jordloven – som er knyttet til et begrep om "driftsenhet" – er et annet enn det eiendomsbegrepet som følger av bygdeallmenningsloven. Selv om en "fradelt" del av en allmenningsberettiget eiendom bare består av jord- og skogressurser, og i jordlovssammenheng blir del av en ny driftsenhet, forhindrer det følgelig ikke at den underlegges en selvstendig vurdering av om den fyller vilkårene for "jordbrukseiendom" i allmenningsrettslig forstand.

Et hovedformål med jordlovens begrep om driftsenhet er for øvrig at myndighetene ønsker å verne om de inntektsmulighetene en jordbruks- eller skogbrukseiendom har. Dette er mye i samsvar med de formål som de allmenningsrettslige reglene er ment å ha, jfr. nedenfor. Det er følgelig vanskelig å tenke seg at en tilleggsjordløsning som følger av et delingssamtykke etter jordloven, skulle innebære at tilleggsjorden skulle komme dårligere ut allmenningsrettslig enn det som ville følge av allmenningsreglene isolert.

D. Problemstillingene 3–5

3. For det tilfelle det ikke skal foretas en vurdering av bortfall for deler av den tidligere eiendom som kun består av jord- og skogressurser, medfører dette at det i tilfelle skal vurderes om det har oppstått en ny "eiendom" med bruksrett?

- a. Har det ved en slik vurdering betydning om arealene etter jordloven er tillagt en annen eiendom som tilleggsjord?

b. Har det betydning om arealene er tilleggsjord til eiendom i eller utenfor bygdelaget?

4. Hva er avgjørende for om en eiendom kan sies å ligge innenfor et bestemt bygdelag? Er dette en vurdering av hvor eiendommens jord- og skogressurser ligger, hvor eiendommens driftssenter ligger, eller er det en helhetsvurdering? Hvis vurderingen av hvilket bygdelag en eiendom ligger skal baseres på en helhetsvurdering er det da mulig å si noe om hva temaet for en slik vurdering skal være?

5. Innebærer lov om bygdeallmenninger § 2-1, 2. avsnitt at det stilles opp vilkår for at en eiendom skal anses å ha karakter av jordbruk eller inneholder bestemmelsen kun en angivelse av momenter som skal vektlegges i en helhetsvurdering?

Slik jeg forstår det, representerer disse spørsmål kjernen i den problemstilling som er forelagt meg. Selv om det – uavhengig av jordloven – skal foretas en selvstendig allmenningsrettslig vurdering av hver eiendom etter deling, er det – selvfølgelig – ikke gitt at hver av delene tilfredsstiller kravene til allmenningsrettslig "jordbrukseiendom".

Først til spørsmålet om en "fradelt" del av en allmenningsberettiget eiendom som (etter delingen) bare består av jord- og skogressurser, skal vurderes som "ny eiendom" mht. bruksretten i allmenning. I NOU 1985: 31 ble det foreslått ulike bruksrettskriterier for hhv. eksisterende og "nye" allmenningsberettigede bruk. Dette ble ikke fulgt opp i allmenningslovgivningen. Det vi derimot står igjen med fra NOU 1985: 32, er at "når nye eiendommer tilstås bruksrett, får de bruksrett på linje med de tidligere berettigede", se s. 43. Et begrep om "ny eiendom" får følgelig ingen umiddelbar rettslig betydning i den sammenheng vi her ser på.

Dermed er vi tilbake til utgangspunktet: Det må foretas en selvstendig allmenningsrettslig vurdering av eiendommene slik de fremstår etter delingen. Har hver av dem karakter av jordbruk etter bygdeallmenningsloven § 2-1 annet ledd, og nærmere bestemt – kan hver av dem karakteriseres som "eiendommer som etter dyrket areal, beliggenhet, bebyggelse og bruk har karakter av jordbruk"?

Når den ene av eiendommene, som i denne saken, etableres som en frittstående boligeiendom (da forutsetningsvis uten jordveg), mister den bruksrett i allmenningen, jfr. prinsippene stadfestet i Rt. 2001 s. 213. Jeg går ikke nærmere inn på den spørsmålsstillingen.

Når den andre av eiendommene utelukkende består av jord- og skogressurser, blir spørsmålet om dette er en eiendom "som etter dyrket areal, beliggenhet, bebyggelse og bruk har karakter av jordbruk". Jeg forutsetter i det videre at eiendommen har dyrket areal og beliggenhet som er kvalifiserende til bruksrett. Spørsmålet blir da om dens "bebyggelse og bruk" også medfører at eiendommen har karakter av jordbruk. Disse lovformuleringer representerer iht. forarbeidene en kodifisering av den allmenningsrettslige regel som ble formulert i Rt. 1914 s. 35 flg.: "enhver i bygdelaget liggende eiendom, forsaavidt og saa længe den efter sin *beskaffenhet og benyttelse* maa ansees som tilhørende jordbruket" (min kursivering), jfr. NOU 1985: 32 s. 42–43.

Dommens uttrykk "beskaffenhet og benyttelse" er av Høyesterett senere forstått på den måten, at det ikke er nødvendig at eiendommen er bebygd, og at det heller ikke er

diskvalifiserende for bruksrett at eiendommen benyttes som underbruk. Dette kommer jeg nærmere tilbake til straks nedenfor.

Heller ikke NOU 1985: 32 og den senere lovgivning synes å ha ansett bebyggelse som noe vilkår for bruksrett. At bygdeallmenningsloven spesielt foreskriver at det for bureisningsbruk ikke stilles krav om eksisterende bebyggelse (§ 2-1 annet ledd siste punktum), er iht. NOU 1985: 32 s. 43 tatt inn for "klarhets skyld". Presiseringen synes å være motivert i ønsket om å klargjøre at bureisningsbruk vil "kunne kreve å utøve brukrett til oppføring av hus på eiendommen". Det er ingen holdepunkter i forarbeidene for at regelen om bureisningsbruk skal tolkes antitetisk. En antitetisk fortolkning avsvettes også av høyesterettspraksis etter Rt. 1914 s. 35 flg., idet særlig to dommer fremstår som sentrale.

Den første dommen er Rt. 1928 s. 45, som gjelder Toten-allmenningene. Saken var den, at Ole Antonsen Hoel eide og bodde på gården Hoel i Kolbu, som iht. underrettens dom hadde et jordbruk på ca. 200 mål. Gården Hoel hadde bruksrett i allmenningens lodd nr. 2. Som underbruk til Hoel lå den ubebodde eiendommen Vedervangsødegården, som etter underrettens opplysninger hadde et jordbruk på 50 mål. Vedervangsødegården hadde bruksrett i allmenningens lodd nr. 3. I 1920 nektet styret i sistnevnte lodd Ole Antonsen Hoel utvisning av ved i lodd nr. 3, med mindre Hoel avga erklæring om at veden ville bli brukt på Vedervangsødegården. Hoel nektet å avgi slik erklæring. Han hevdet at Vedervangsødegården – til tross for at eiendommen var ubebodd – hadde sin bruksrett i lodd nr. 3 i behold, og at ved utvist i nevnte lodd lovlig kunne benytte på Hoel:

"Han hævder, at hans vedbehov paa Hoel blir større, fordi han derfra ogsaa driver Vedervangsødegaarden som et underbruk under Hoel. Baade den større folkehjælp, de flere ildsteder, den større besætning og den større drift i det hele, som skyldes de 50 maal jord paa Vedervangsødegaarden, tilsier et større vedforbruk paa Hoel."

Underretten formulerte det rettslige spørsmålet mer generelt, på denne måten:

Kan "eieren av et bruk med almenningsret i en lod ... kræve denne ret utøvet, forsaavidt angaar ved selvom bruket *ikke er bebygget eller bebodd*, og anvende veden paa et andet ham tilhørende bruk, som ikke er almenningsberettiget i lodden, men hvorfra begge bruk drives" (min kursivering)?

På bakgrunn av prosedyrene og påstandene, fant underretten grunn til å presisere at saken kun gjaldt retten til vedhugst, og ikke bygningstømmer, gjerdefang og annet.

Underretten ga Hoel medhold. Den anførte at allmenningsretten tilligger eiendommen, i dette tilfellet Vedervangsødegården, og at det forøkte vedbehov som driften av Vedervangsødegården medførte, måtte kunne tilgodeses i lodd nr. 3 uansett om veden faktisk ble benyttet på den ene eller annen eiendom.

Dommen ble opprettholdt i overrett og i Høyesterett. Høyesterett tiltråde uttrykkelig den begrunnelse som ble gitt i underretten, derunder at

"der ved utvisningen skal skjønnes over hvor stort Vedervangsødegaardens vedbehov er under de foreliggende omstændigheter, – med andre ord det vedbehov, som

fremkommer derved, at indstevnte Ole A. Hoel eier og som jordbruk driver underbruket Vedervangsødegaarden”.

Den andre dommen jeg skal nevne, er Rt. 1939 s. 82. I saken var det seks parter som krevde bruksrett i Inndal statsallmenning. Kravet fra tre av disse er av interesse for spørsmålet som utredes her. Disse tre er i dommen benevnt som part nr. 1, 5 og 6.

De tre partene eide og bodde på gårder uten allmenningsrett i Inndal, men eide og brukte ubebodde parseller som var anerkjent å ligge innenfor Inndal statsallmennings bygdelag. Allmenningsstyret hadde nektet parsellene bruksrett av den grunn at de ikke var tilstrekkelig bebygget eller bebodd. Parsellen til part 1 var på 195 mål, hvorav 45 mål var oppdyrket, og bebygget med sommerfjøs, høybu og sommerstue. Parsellen til part 5 var på ca. 120 mål, hvorav 6–7 mål var oppdyrket og inngjerdet, og bebygget med en kombinert korn og høybu og sommerfjøs. Parsellen til part 6 var på 60 mål, hvorav 18 mål var oppdyrket og inngjerdet, og ubebygget. Under henvisning til den ovennevnte Rt. 1928 s. 45 kom Høyesterett for det første til at alle tre parsellene hadde allmenningsrettslig hugstrett i Inndal statsallmenning, til ”det trevirke som trenges til driften av eiendommene som jordbruk”. I så måte viste Høyesterett også til en uttalelse til en av partene fra skogdirektøren, der det het:

”Hvis de nevnte parseller er av den størrelse og brukes på en slik måte at de vilde blitt allmenningsberettiget hvis husene til de gårdsbruk hvortil de hører var opført på dem, synes det rimelig at det behov for trevirke som opstår ved bruken av parsellene for eks. gjerdefang, hesjestauro. l. bør kunne kreves dekket av Inndals Statsallmenning.”

For det andre tok Høyesterett stilling til om det til disse parsellene kunne kreves utvist trematerialer til første gangs bebyggelse på dem – ”med sådanne våningshus og uthus som etter jordbruksforholdene i Verdalen pleier å bygges til jordbruksmessig drift av eiendommer av tilsvarende størrelse”. Også i dette fikk parselleierne medhold.

På bakgrunn av det rettslige materiale som nå er gjennomgått, er det min oppfatning at tilleggsjord som ellers kvalifiserer til jordbruk i allmenningsrettslig forstand, i prinsippet neppe rettsgyldig kan nektes bruksrett, så lenge tilleggsjorden ligger innen et bygdelag som fra gammel tid har utøvd bruksrett i allmenning. Når det gjelder tilleggsjord som legges til en annen allmenningsberettiget gård innenfor samme bygdelag, synes dette svaret ganske klart, noe som på mange måter samsvarer godt med Thor Falkanger, *Allmenningsrett*, Oslo 2009 s. 108, under overskriften ”Tilkjøp av jord”.

Spørsmålet blir så om det gjør noen forskjell at den fradelte parsell blir brukt som tilleggsjord (”lagt til”) en gård beliggende utenfor bygdelaget. Verken i Rt. 1928 s. 45 eller i Rt. 1939 s. 82 forhindret det bruksrett i allmenning at de aktuelle ubebodde eiendommene ble brukt som underbruk under en gård utenfor bygdelaget. Også den bærende allmenningsrettslige tanken som ble formulert i Rt. 1914 s. 35 flg. støtter opp om en slik fortolkning:

”det [må] som utgangspunkt oppstilles, at allmenningsretten etter den historiske utvikling er at betrakte som et landbøkonomisk institut, der tilsigter at støtte jordbruket ved at tilstaa dette adgang til at skaffe sig visse for gaardsdriften nødvendige forsyninger fra almenningen” (s. 37).

At en fradelt parsell tillegges en gård utenfor bygdelaget, medfører jo like lite som om den kjøpes av en gård innenfor bygdelaget, at det behov for forsyninger fra allmenningen som følger av parsellen-driften, uten videre opphører.

De nevnte rettskilder støtter altså opp under den konklusjon, at det ikke uten videre medfører bortfall av allmenningsrett om en fradelt parsell legges til en gård beliggende utenfor bygdelaget. En konklusjon som dette synes også å være tråd med hva Falkanger skriver under overskriften "Fradeling" (s. 107-108), selv om han ikke direkte går inn på tilleggsjordsproblematikken. "Fyller den [fradelte parsell] kravene, vil den ha bruksrett på linje med de tidligere berettigede", skriver han, og viser til NOU 1985: 32 s. 43 (jfr. sitatet derfra ovenfor). Under overskriften "Tilkjøp av jord" (s. 108) skriver han riktig nok at man antakelig må reservere allmenningsrett for tilleggsjord for parseller som fradeles gårder innenfor bygdelaget, ellers "bryter man med det eldgamle bygdelagsprinsippet". Han synes imidlertid her utelukkende å uttale seg om omfanget av bruksretten til den gården som foretar tilkjøpet av tilleggsjorden, altså spørsmålet om denne gårdens bruksrett i egen allmenning vil utvides når det anskaffes tilleggsjord.

Omfanget av bruksretten for parseller som brukes som tilleggsjord er en sak for seg. I samsvar med Rt. 1928 s. 45 og Rt. 1939 s. 82 synes utgangspunktet å være at det må skjønnes over hvor stort tilleggsjordens behov vil være, under den forutsetning at den eies og drives sammen med hovedbruket, – men med den fleksibilitet som ligger i at retten skal kunne utøves på en måte som til enhver tid er i samsvar med rasjonell bruk, og som er naturlig etter tiden og forholdene, jfr. bygdeallmenningsloven § 2-2. I den sammenheng skal jeg ta et uttrykkelig forbehold når det gjelder prejudikatsvirkningen av Rt. 1939 s. 82. Som vi så, gjorde retten det til et særskilt tema om det kunne kreves utvist trematerialer til første gangs bebyggelse. I saker der en gårdseiendom deles slik at den ene av delene etableres som en frittstående boligeiendom uten allmenningsrett, kan det meget vel tenkes særskilte hensyn som taler mot at den gjenværende jordvegen skal kunne bruke sin allmenningsrett til å etablere ny bebyggelse. Jeg går imidlertid ikke nærmere inn på det her.

Med vennlig hilsen

Geir Stenseth
Advokat, dr. juris

Kopi:
Advokatfirmaet Thallaug
v/adv. Jo Are Aamodt Brænden
Postboks 354
2602 Lillehammer

MØTEPROTOKOLL

JORAMO BYGDEALMENNING

Møtedato: 16.03.2011

Sak nr.: 21/11

Saksbehandler: Narve Tveiten

Særutskrift: Arne Hage, 2660 DOMBÅS

Kopi:

Sak nr. 21/11 Bruksrett til Konglykkja gnr. 6 bnr. 2 i Dovre

Sakspapir:

- Brev av 28.02.2011 frå Norsk Almenningsforbund (NALF)

Merknader:

Konklusjonen til advokat Brænden er at jordeigedomen Kongslykkja har bruksrett i Joramo bygdealmening, men at det må liggje klare avgrensingar i utøving av bruksretten.

NALF ynskjer å ta opp temaet "Vilkår for bruksrett" på fagmøte 25. mars og bruke denne saka som døme.

Innstilling:

Styret opphevar vedtak om bortfall av bruksrett for Kongslykkja gnr. 6 bnr. 2 i Dovre.

Vedtak: Innstilling godkjent

Rett utskrift:

Joramo Næringstun, 17.03.2011

Narve Tveiten

ADVOKAT
KÅRE LUND

ADVOKAT
KNUT OLA LINLØKKEN

Joramo Bygdealmening, Joramo utmarkssenter
2660 Dombås

Advokatfirmaet Thallaug ANS,
v/advokat Jo Are Aamodt Brænden
Boks 354, 2602 Lillehammer

Kontorfelleskap, M.N.A.

Postboks 46, 2684 Vågå

Telefon: 61 23 75 50

Telefax: 61 23 71 07

E.mail: kaarelund@online.no

E.mail: advlinlokken@online.no

VÅGÅ 16. MAI 2011

BRUKSRETTE TIL KONGSLYKKJA GNR. 6 BNR. 2 MFL. I DOVRE – ARNE HAGE

1. Utan orientering til meg som advokaten hans har Joramo Bygdealmening i mars sendt eit nytt vedtak til Arne Hage.

Styret har oppheva tidlegare vedtak om bortfall av bruksrett for Kongslykkja gnr. 6 bnr. 2 i Dovre.

Eg føreset at vedtaket gjeld Kongslykkja med Brendhaugen, Grossand, Hardeggli og Hardeggseter.

Under merknader til vedtaket står:

«Konklusjonen til advokat Brænden er at jordeigedomen Kongslykkja har bruksrett i Joramo Bygdealmening, men at det må liggje klare avgrensingar i utøving av bruksretten.»

Arne Hage oppfattar merknaden slik at allmenningsstyret motvillig opphevar vedtaket sitt og freistar å avgrense innhaldet i allmenningsretten til Kongslykkja. Etterfølgjande kontakt om virke og jakt har styrka han i denne oppfatninga.

At det for Kongslykkja skal vera klare avgrensingar i utøving av bruksretten er feil utgangspunkt for det nye vedtaket. Når Kongslykkja har bruksrett, er det sjølsagt på lik line med dei andre gardsbruka i bygdelaget. Bruksrett for jordbrukseigedom i bygdelaget kan utnyttast så langt det skjer i tilknytning til drifta av eigedomen som jordbruk. Dei jordbruksmessige behova til kvar tid er styrande for utøving av retten.

Det er unødvendig og forvirrande å skilje mellom eksistensen og utøvinga av bruksretten i samband med vedtaket.

Kåre Lund
ENR: 971549017
Bankgiro: 2120.07.24906
Klientkonto: 2120.07.24507
Klientkonto eiendom: 2120.07.36890
Klientkonto inkasso: 1594.32.22816

Knut Ola Linløyken
ENR: 981398742 MVA
Bankgiro: 2085.05.05994
Klientkonto: 2085.07.17045
Klientkonto eiendom: 2085.07.17053

2. Joramo bygdeallmenning gjorde eit klart feilaktig vedtak om bortfall av bruksrett.

På bakgrunn av dei faktiske omstenda i Kongslykkjesaka og dom i Rt. 1939 s. 82, jf. Thor Falkanger: Allmenningsrett på side 105, var bruksretts spørsmålet i realiteten ikkje tvilsamt.

Vedtaket av mars i år er full retrett og dermed ei stadfesting av at styret tok feil.

Saka har påført Arne Hage utgifter til juridisk bistand, og dei vil han krevja at bygdeallmenninga skal erstatte. Han skal ikkje sitje att med utgiftene etter å vorte så motarbeidd av allmenninga.

3. På bakgrunn av møtet på Lillehammer den 7. juni 2010 hadde vi forventa å få tilsendt kopi av den utgreiinga som er gjort av advokat Geir Stenseth. Norges Bondelag ynskjer også å få kjennskap til innhaldet i utgreiinga.

Eg ber innan 14 dagar opplyst korleis bygdeallmenninga stiller seg til kravet frå Hage.

Innan same tid ber vi om at utgreiinga frå Stenseth blir oversendt.

Med venleg helsing

Kåre Lund

Kopi:

Advokat Ole Jacob Helmen, Norges Bondelag, pb 9354 Grønland, 0135 Oslo
Organisasjonssjef Ola Råbøl, Oppland Bondelag, Kirkegt. 70, 2609 Lillehammer
Norsk Almenningsforbund, 2390 Moelv.